

Mobile grøngødninger

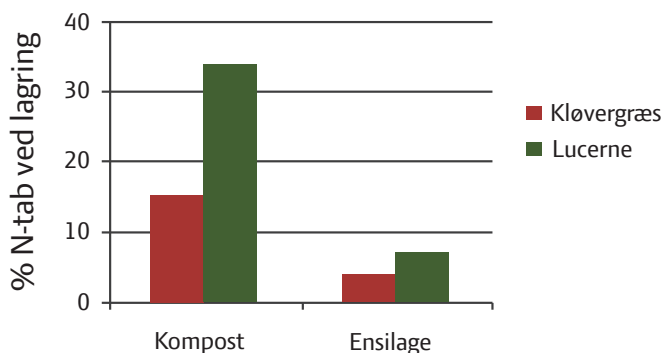
HighCrop – forskning

Kvælstofudnyttelsen af ensileret grøntgødning tilført økologiske afgrøder var 32–34 %. Kompostering af grøntgødning giver store kvælstoftab, 15–34 % og kan ikke anbefales.

Økologiske planteavlsbedrifter har brug for grøngødningsafgrøder i sædskiftet. Dyrkning af grøntgødningsafgrøder giver kvælstof til efterfølgende afgrøder, virker sanerende på ukrudt og forbedrer jordens frugtbarhed. I dag er det mest almindelige, at grøntgødningsafgrøden afslås og efterlades på marken, men derved er der risiko for udvaskning af kvælstof. Forskerne har derfor undersøgt, hvordan man får en bedre udnyttelse ved høst, lagring og udbringning af grøngødningen i en N-krævende afgrøde om foråret.

Lagringstab var størst ved kompostering

Figuren nedenfor viser lagringstab af to forskellige lagringsmetoder: Kompostering og ensilering. Som det ses, er der et betydeligt N-tab ved kompostering

Beregnet kvælstoftab i lagringsperioden ved hhv. kompostering og ensilering. Ensilering bevarer mest N i grøntgødningen.

Ensilering fra august–april i wrapballe tabte kun 6-8 % af kvælstoffet i grøntmassen. Foto: Peter Sørensen, Aarhus Universitet

Gødningsvirkning af N i nedpløjet grøntgødning og gylle tilført vårbyg var lavere end ved brug af kvæg- eller biogasgylle (alle behandlinger blev tilført 95–120 kg N/ha totalt på JB4-jord):

Gødning	C/N-forhold til gødning	N-udnyttelse i pct. af total N
Kløvergræs ensilage, nedpløjet	14,9	33
Kløvergræs ensilage, nedharvet	14,9	32
Kløvergræs/halm kompost, nedpløjet	16,2	17
Lucerne ensilage, nedpløjet	12,4	48
Lucerne/halm kompost, nedpløjet	15,1	24
Biogasgylle, nedfældet	6,1	63
Kvæggylle, nedfældet	8,7	56

Ved udbringning umiddelbart før såning af vårbyg blev der målt en gødningsvirkning (målt i forhold til tilførsel af mineralsk kvælstof) af kvælstof i ensilage på 32–48%. Efter kompostering var gødningsvirkningen det halve, kun 17–24%.

Gødningsvirkningen af grøntgødning kan endvidere øges ved bioforgasning. Gødningsvirkningen af bioforgasset grøntgødning kan forventes at være 70–75%, og er på niveau med afgasset kvæggylle.

Referencer: Sørensen, P. 2014. Gødningsvirkning og håndtering af mobil grøntgødning. Sammendrag af indlæg Plantekongres 2014 14.-15. januar i Herning Kongrescenter. P. 292–293.

Mobile grøngødninger

HighCrop – i praksis

Grøngødning skal håndteres professionelt for at få mest mulig ud af den

- Vælg grøngødning med høj proteinproduktion fx. rødkløver eller lucerne. Det giver højt udbytte af total kvælstof i grøngødningen.
- Tag 3–5 slæt i første brugsår og ensiler i en markstak, der hvor gødningen skal bruges. (Se LandbrugsInfo ang. regler for markstakke).
- Mobil grøngødning skal harves eller pløjes ned som gødning til vårsædsafgrøder med forfrugten korn.

5 års planteavlssædskifte med mobilgrøngødning

Tabel 1. Eksempel på økonomi ved at dyrke 1 ha med grøntgødning (3 slæt)

Emne	Udbytte	Dkk	Beløb
Udbytte	240 kg total N ~ 32 m ³		–
Udsæd	13 kg	79	-1.027
Plastik			-500
Omkostninger for høst-ensilering - udbringning	3 slæt		-3.099
Omkostninger total			-4.626
Merudbytte med forfrugt grøngødning	15 hkg	230	3.450
Merudbytte mobil grøngødning	15 hkg	230	3.450
Eftervirkning	5 hkg	230	1.150
Resultat			3.424

Muligheder ved grøngødning

- 1 ha mobil grøngødning leverer nok gødning til fuldgødsning af 1½ ha vårsæd og har en god forfrugtsværdi.
- Hver gang, der tages slæt bekæmpes agertidsler og grøngødning forbedrer jordfrugtbarheden.

Udgifterne til slæt og ensilering er de samme som ved grovfoderproduktionen. Det betaler sig ikke at gå på kompromis med kvaliteten.

